

Motion till riksdagen 2024/25:741

av Peder Björk och Peter Hedberg (båda S)

Mittuniversitetet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att stärka förutsättningarna att bedriva utbildning i olika former på Mittuniversitetet och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sverige är och ska även framgent vara en ledande kunskaps- och forskningsnation. Den allt snabbare globaliseringen gör att de som är bäst förberedda kommer att kunna hävda sig bättre i en allt tuffare konkurrens. Detta gäller för såväl människor som nationer. För att stå starka måste vi konkurrera med hög kompetens och goda arbetsvillkor – inte med låga löner.

Utbildning och forskning är därför av central betydelse för tillväxten och utvecklingen i vårt land och därmed för välfärden. För att lyckas behöver vi öka investeringarna i utbildning och det är av yttersta vikt att fler ungdomar fortsätter att studera efter gymnasiet.

Vi socialdemokrater har under årtionden aktivt arbetat för att alla, oavsett bakgrund, ska ha möjlighet till högskolestudier. Vi har därför arbetat för nya högskolor och universitet runt om i hela Sverige. De har en mycket stor betydelse för att locka människor från studieovana hem till högskolan. För många är det lättare att börja studera om utbildningen finns på nära håll. Dessutom har vi genomfört höjningar av studiebidragsandelen och infört ett nytt omställningsstudiestöd som möjliggör omställning eller kompetensutveckling med 80 procent av lönen i upp till ett år.

Samtidigt är en av de stora utmaningarna att säkerställa den framtida kompetensförsörjningen. Det gäller inom väldigt många yrken och verksamhetsområden. Exempelvis kommer behoven av mer personal inom välfärden att öka i takt med en ökande andel äldre. Samtidigt ser vi ett stort intresse för gröna industrietableringar i norra Sverige där det efterfrågas både fler människor att anställa och nya kompetenser.

Mittuniversitetet har en stor och viktig roll i att erbjuda attraktiva utbildningar med hög kvalitet och en tydlig arbetslivsanknytning för att bl.a. möta behoven i den nya gröna industri som växer fram och öka möjligheten för den studerande att få jobb i regionen. Samtidigt kan universitetet bedriva forskning som kommer regionen och samhället till nytta. Det ligger också i linje med Mittuniversitetets vision om att vara "ett globalt universitet med regionalt engagemang där vi forskar och utbildar för hela livet".

Det livslånga lärandet kommer fortsatt vara viktigt för utvecklingen i regionen och kan mötas med Mittuniversitetet som motor. Universitetet har hittills varit framgångsrikt och kan med rätt förutsättningar utveckla sin verksamhet. Sedan början av 1990-talet har andelen högutbildade i den region som Mittuniversitetet verkar i mer än fördubblats. Vi vet också att omkring hälften av de som studerar i regionen stannar kvar.

Men vi behöver fler både som börjar studera och som stannar kvar i vår region. Då krävs flera olika utbildningsformer. Ett sätt att stärka de studerandes relation till regionen är genom att få fler utbildningsplatser där undervisningen sker på campus. Det kan locka fler från närområdet att studera och för inflyttade kan studier på campusorten skapa extra starka band till en plats som gör att fler studenter stannar kvar efter genomförda studier.

De långa avstånden i norra Sverige gör att studier både möjliggörs och underlättas av distansstudier som inte sällan också bedrivs genom fristående kurser. Kompetensväxling efterfrågas dessutom oftast av lite äldre personer med familjer och de flyttar inte för att studera vid programutbildningar i södra Sverige. Sammantaget så behöver förutsättningarna att bedriva utbildning i olika former på Mittuniversitetet stärkas genom att utöka antalet platser.

Peder Björk (S)

Peter Hedberg (S)